

Doporučení pro opatření v homogenních kolektivech

Toto stanovisko se opírá o závěry existujícího výzkumu a doporučení mezinárodních organizací s ohledem na současnou situaci epidemie covid-19 v Česku. Doporučení vychází také ze zkušeností v jiných zemích a z expertních odhadů.

Současná situace

1. V Česku nadále existují řádové rozdíly nově potvrzených případů covid-19 v jednotlivých regionech [1].
2. Reprodukční číslo R je dlouhodobě pod hodnotou 1, což vede ke stálému ústupu epidemie. V posledních několika dnech lze pozorovat jeho mírný nárůst.
3. Při nízké incidenci v okresech bude hodnota R zkreslená i relativně malým množstvím pozitivních případů. V této situaci doporučujeme vycházet z posouzení příslušné místní krajské hygienické stanice, zda se jedná o jednorázové ohnisko, které se podařilo vytrasovat, nebo zda dochází k nárůstu epidemie a komunitnímu šíření.
4. Důležitým ukazatelem vývoje epidemie je také procentuální pozitivita testů, která pro všechny typy indikací dlouhodobě klesá [1]. V případě, že dojde k významnému snížení testování, by růst tohoto indikátoru měl být určujícím pro obnovení plošného testování, primárně na lokální úrovni.
5. Stálé kolektivy (třídy, oddělení ve firmě apod.), které byly po dobu několika týdnů pravidelně testovány, lze považovat za méně rizikové, než náhodně se setkávající skupiny (služby, hromadné akce apod.) [2, 3]
6. Závažné riziko představuje možnost rozšíření variant koronaviru s vyšším reprodukčním číslem nebo schopností úniku imunitní odpovědi. (Viz Stanovisko MeSES MeSES 1/2021 k riziku variant. Viz též průběžné zprávy Public Health England) [4–6]

Doporučení

V okresech, kde je potvrzená incidence nižší, než 25 případů na 100 tisíc obyvatel za 14 dní, reprodukční číslo R je dlouhodobě nižší než hodnota 1 a podíl pozitivních testů je nižší než 4 % (tzv. Zelená zóna podle metodiky ECDC [7, 8]), doporučujeme pro aktivity, které mají primárně lokální charakter a zahrnují stálé kolektivy:

1. Ukončit povinnost plošného testování ve školách a podnicích.
2. V případě příchodu nových členů do stálého kolektivu, nebo v případě delší absence (např. v důsledku nemoci, dovolené apod.), doporučujeme, aby tyto jednotlivci byli před opětovným zařazením do kolektivu testováni, nejlépe metodou PCR. Vhodné by bylo, aby v tomto případě došlo ještě k následnému dotestování během inkubační doby. Pokud organizace nemá k dispozici vlastní kapacitu na provedení testů, je třeba využít volně dostupného plošného testování bez zdravotní indikace na oficiálním odběrovém místě.
3. Plošné testování obnovit, pokud by v daném okrese došlo ke zhoršení situace. Vhodnými indikátory jsou
 - a. hodnota R dlouhodobě vyšší, než 1
 - b. hodnota R pro libovolnou jednotlivou variantu větší než 1 (resp. absolutní nárůst počtu případů některé z variant, u kterých se na základě mezinárodních dat předpokládá vyšší schopnost přenosu nebo částečný únik imunitní odpovědi)
 - c. procentuální pozitivita testů vyšší, než 4 %,
 - d. čtrnáctidenní incidence vyšší, než 25/100 tis. obyvatel(Stačí dosažení jednoho indikátoru)

Je nutné zachovat zázemí a postupy, které by toto obnovení neprodleně umožnily.
4. Nevyžadovat ochranu dýchacích cest ve stálém kolektivu (např. ve třídě, v kanceláři, v dílně apod.)
5. Zachovat povinnou ochranu dýchacích cest ve společných prostorech a při setkávání s jinými kolektivy, včetně průchodu pracovištěm.

Zdroje:

- [1] Ministerstvo zdravotnictví ČR. COVID-19: Přehled aktuální situace v ČR, <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19> (2021, accessed 4 June 2021).
- [2] CDC. Guidance for Operating Child Care Programs during COVID-19, https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/guidance-for-childcare.html?CDC_AA_refVal=https%3A%2F%2Fwww.cdc.gov%2Fcoronavirus%2F2019-ncov%2Fcommunity%2Fschoools-childcare%2Fschoools-faq.html (2021, accessed 4 June 2021).
- [3] CDC. Manufacturing Workers and Employers, <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/guidance-manufacturing-workers-employers.html> (2021, accessed 4 June 2021).

- [4] Public Health England. SARS-CoV-2 variants of concern and variants under investigation in England,
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/991343/Variants_of_Concern_VOC_Technical_Briefing_14.pdf (2021).
- [5] MeSES. Stanovisko k riziku variant, a prioritizaci mutací,
<https://www.meses.cz/stanovisko-k-riziku-variant-a-prioritizaci-mutaci/> (2021, accessed 4 June 2021).
- [6] ECDC. Guidance for representative and targeted genomic SARS-CoV-2 monitoring,
<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/guidance-representative-and-targeted-genomic-sars-cov-2-monitoring> (2021, accessed 18 May 2021).
- [7] ECDC. Maps in support of the Council Recommendation on a coordinated approach to travel measures in the EU,
<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement> (2021, accessed 17 May 2021).
- [8] European Council. Council recommendation amending the recommendation on a coordinated approach to the restriction of free movement in response to the COVID-19 pandemic,
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0499&from=EN> (2021, accessed 17 May 2021).